

# Chén Thuốc Đắng!

Huy Phương



Thói đời ai cũng thích khen để thỏa mãn lòng tự ái, không ai thích chê, mặc dù ông Tuân Tử đã nói, “Người ta chê ta mà chê phải là thầy của ta, người khen ta mà khen phải là bạn ta...” Nhưng một khi mình đã không thích lời chê thì lý trí lu mờ, đâu còn cho đó là lời chê phải nữa, người tự mãn cho cái gì của mình cũng nhất, cũng phải, ai đó đừng có đụng vào, không khéo người chê mình chỉ vì lòng ganh tị, có khi là thù nghịch.

Mới đây thôi vào, vào ngày 20 Tháng Mười, đài VOA loan tin trang mạng “The Guide to Sleeping in Airports” đã xếp hạng hai phi trường quốc tế lớn nhất của Việt Nam là Tân Sơn Nhất và Nội Bài là hai phi trường tệ nhất Châu Á trong bảng khảo sát 2014, Nội Bài ở Hà Nội xếp thứ 5 và phi trường Tân Sơn Nhất ở Sài Gòn cũ giữ hạng 8 vì các điều kiện cơ sở hạ tầng và phục vụ yếu kém. Cuộc khảo sát được thực hiện qua ý kiến bầu chọn của những người du khách, dựa vào các yếu tố chính như vệ sinh tại phi trường, thái độ phục vụ của nhân viên hàng không, và điều kiện về cơ sở vật chất tại phi trường. Hai phi trường này quá chật hẹp với số lượng du khách, bần thủ, ồn ào, thiếu máy điều hòa không khí, hành lý ra dây chuyền chậm, bị thất lạc và hay bị mất cắp, nhân viên phi trường hồng hách, thiếu thiện cảm.

Lập tức các viên chức của hàng không Việt Nam giẫy nảy lên, bác bỏ, cho rằng đây là một cuộc đánh giá không phải của một cơ quan chuyên môn, thiếu khách quan, không đúng với thực tế. Đúng là đũa nào chê ta chắc chắn là chê sai và đúng là kẻ thù của ta. Viên chức, cán bộ hàng không Việt Nam mỗi năm bỏ ra bao nhiêu tiền để xuất ngoại nghiên cứu học hỏi lối tổ chức làm ăn của nước khác, nhưng chẳng đem lại ích lợi gì cho đất nước.

Một “kẻ thù” khác là ông Joel Brinkley, cựu phóng viên New York Times, người từng đoạt giải Pulitzer, sau một chuyến đi Việt Nam 10 ngày, ông đã nhận xét rằng người Việt thích ăn sóc, chim chóc và chuột bọ. “Nói chung bạn không thấy bất kỳ loại động vật nào, cả hoang dã lẫn thú nuôi. Chúng biến đi đâu hết cả? Bạn có thể sẽ ngạc nhiên khi biết, chúng bị ăn thịt cả rồi.” Lập tức ông bị các cây bút Việt Nam chỉ trích Brinkley là “hồ đồ, trịch thượng và phân biệt chủng tộc.” Người ta đòi đuổi việc Brinkley, đòi ông phải xin lỗi công khai. Những phản ứng giận dữ đã khiến công ty xuất bản Tribune Media Services phải ra thông cáo thừa nhận rằng bài viết của ông Joel Brinkley không đạt yêu cầu về báo chí.

Một cuộc đánh giá khác chắc chắn là thiếu khách quan, là tạp chí Economist đánh giá chỉ số dân chủ năm 2012, xếp hạng Việt Nam đứng thứ 144 trên tổng số 167 quốc gia được xếp hạng. Theo danh sách của tạp chí này, Việt Nam nằm trong nhóm chính phủ độc tài thiếu dân chủ. Lập tức, bà Nguyễn Thị Doan, phó chủ tịch nước, tuyên bố, “Dân chủ của Việt Nam ‘cao hơn gấp vạn lần so với dân chủ tư sản!’” Cái đũa xếp hạng Việt Nam vào hạng dân chủ tồi tệ hẳn là đũa ngu dốt, không bằng chính trị gia Nguyễn Thị Doan, cũng là chủ tịch danh dự Hội Nữ Trí Thức Việt Nam, người có cái “lưỡi gổ” và phải đại trí thức mới có sự so sánh lầy lùng như thế. Bà này còn nói thêm, “Người dân chưa hiểu đúng về dân chủ đi liền với kỷ cương nên một số người đã cố tình lợi dụng dân chủ để gây rối, chia rẽ làm tác động xấu đến trật tự, an toàn xã hội.” Trong khi tờ Guardian loan tin mỗi năm, 5 triệu con chó bị làm thịt ở Việt Nam, và Tây phương lên án chuyện ăn thịt chó là mọi rợ, thì có lập luận cho rằng, “... Sự cấm đoán quốc tế về vấn đề thịt chó sẽ bị xem như một quyết định của khối tư bản trong mưu đồ ồn ào muốn áp đặt nét văn hóa Tây phương vào các quốc gia Á Châu!” Thật hết chỗ nói. Ở đâu cũng có bàn tay tư bản thò vào!

Khách du lịch Tây phương đến Việt Nam thường than phiền và không muốn trở lại thăm viếng một lần nữa. Ông Matt Kepnes trên [www.twitter.com/nomadicmatt](http://www.twitter.com/nomadicmatt) đã than phiền: “Không ai muốn trở lại một nơi mà họ cảm thấy bị bạc đãi. Khi tôi ở Việt Nam, tôi đã bị liên tục làm phiền, bán quá đắt, bị lường gạt và bị ngược đãi. Tôi đã gặp người bán hàng trên đường phố liên tục nâng giá. Có người phụ nữ bán bánh mì không trả tiền lễ cho tôi; người bán thức ăn bắt tôi trả gấp ba trong khi tôi thấy những người khác trước mặt tôi chỉ trả một phần; người tài xế taxi gian lận đồng hồ đếm km trên đường đến trạm xe buýt. Trong khi mua áo thun ở Hội An, ba phụ nữ đã cố gắng giữ cho tôi trong cửa hàng của họ cho đến khi tôi mua một cái gì đó, thậm chí họ còn níu áo sơ mi của tôi.”

“Trên một chuyến đi Vịnh Hạ Long, các nhà điều hành tour du lịch đã không cung cấp nước trên tàu và họ đã lấy khách quá tải, khiến cho người trả tiền cho phòng một người đột nhiên thấy mình với người lạ cùng phòng ... đôi khi trong cùng một giường!” Một nhân viên thuộc ngành du lịch Nhật có dịp viếng Sài Gòn, ông Shimata, phẫn nộ, “...nói tới Việt Nam thì đây là quốc gia xấu xa tồi tệ nhất và nổi bất mãn trong tôi sẽ tăng lên tới mức 150%. Tôi ghét Việt Nam. Mà nói đúng ra thì tôi ghét người Việt Nam hơn là ghét Việt Nam. Tôi cảm ghét thứ văn hóa ‘móc được cái gì thì móc’ của người Việt.”

Nếu ngành du lịch ở Việt Nam yếu kém, thì đó không phải là lỗi con người mà lỗi vì tiền.

“Tổng Cục Du Lịch thiếu kinh phí, thiếu tiền để làm những clip quảng cáo cho du lịch Việt Nam” như ông Nguyễn Mạnh Cường, phó tổng cục trưởng Tổng Cục Du Lịch Việt Nam, nhiều lần khẳng định.

Quý Kinh Tế Mới (NEF) đánh giá Việt Nam là một dân tộc hạnh phúc thứ nhì của nhân loại, trong bảng xếp hạng chỉ số Hạnh Tinh Hạnh Phúc (HPI) của năm 2012. Nhưng thông thường để đánh giá một quốc gia hạnh phúc hay không, có phát triển về chất lượng sống hay không, thì cần căn cứ vào cách xếp hạng và chỉ số phát triển con người của Liên Hiệp Quốc. Đó là chỉ số HDI (Human Development Index). HDI bao gồm mức thu nhập, tỷ lệ biết chữ, tuổi thọ và một số nhân tố khác của một quốc gia. Ngay cả GDP (tổng sản phẩm quốc nội) cũng chỉ là một chỉ tiêu để đánh giá HDI quốc gia đó. Theo chỉ số phát triển con người, thì quốc gia có HDI cao nhất là Na Uy (2009), còn Việt Nam đứng thứ 116. Đó mới có thể coi là chỉ số hạnh phúc! Việt Nam chỉ thích loại đánh giá “giá trị” như NEF, nhưng bất mãn về sự đánh giá của Liên Hiệp Quốc xếp Việt Nam vào hạng 116.

Trái với Nam Hàn, sau 40 năm bị chia cắt, Việt Nam với 40 năm thống nhất đất nước vẫn là một quốc gia trì trệ, lạc hậu và bị mọi người khinh ghét, tự mãn với “đỉnh cao trí tuệ,” “rừng vàng biển bạc,” “đã đánh thắng ba đế quốc sừng sỏ,” không muốn học hỏi và mở mắt. Bị chia cắt từ năm 1945, chỉ trong vòng 40 năm, Nam Hàn đã tiến những bước tiến dài. Từ một quốc gia lạc hậu nghèo đói, Seoul đã hãnh diện đăng cai tổ chức Olympic 1988. Kỹ nghệ xe hơi, gắn máy, hóa chất, kỹ nghệ đóng tàu, phim ảnh, mỹ phẩm, hàng tiêu dùng của Nam Hàn đã nổi danh thế giới. Ngày nay, Nam Hàn có những ông chủ thuê chuyên viên, công nhân của thế giới làm việc cho mình, chứ không phải cật cục đi xin việc làm thuê, ở đợ cho các nước khác trên khắp thế giới như Việt Nam. Học hỏi nền giáo dục và tinh thần dân tộc từ Nhật, kỹ nghệ điện ảnh từ Hollywood, khoa học, kỹ thuật của Tây phương, ngày nay các thương hiệu Hyundai, KIA, GM Daewoo, Samsung... có thể cạnh tranh với xe cộ, máy móc hàng hóa Nhật, vốn được cả thế giới yêu chuộng. Truyền hình Nam Hàn có trường “dạy làm người” và “dạy làm ăn” thì Việt Nam chỉ có truyền thống rì tai “dạy ăn” cho nên cán bộ đảng, viên chức cao cấp, người nào cũng giàu có, sống xa xỉ, vương giả mà nhân cách càng ngày càng sa sút.

Trong khi người Nam Hàn yêu nước, ủng hộ và tiêu dùng hàng nội hóa để phát triển kinh tế, thì Việt Nam đua đòi tiêu dùng hàng hóa cao cấp, đắt tiền của ngoại quốc để khoe mẽ sự giàu sang của dòng họ hay cá nhân mình như xe hơi cao cấp, điện thoại đời mới, mỹ phẩm đắt tiền. Nếu có ai phê bình đến đất nước và con người Việt Nam thì sĩ diện hão, đem tự ái dân tộc ra để tránh né, chúi đầu vào cát, chê trách hay miệt thị người khác.

Không uống được chén thuốc đắng, làm sao hết được bệnh tật.

Huy Phương